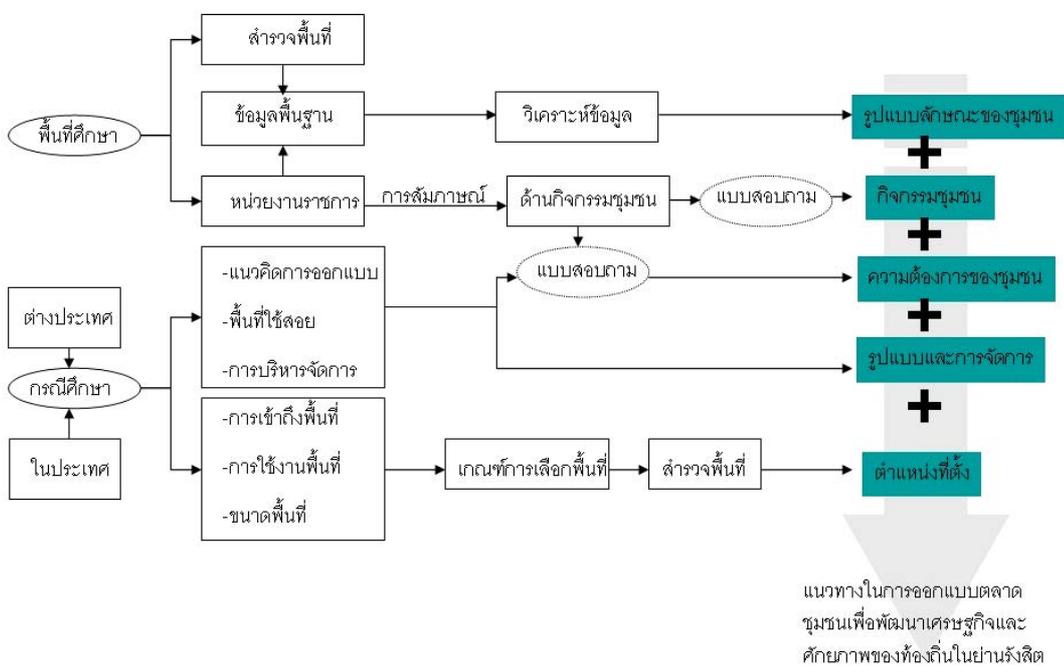

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 การออกแบบการวิจัย

โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยภายใต้กรอบความคิดในการวิจัย ดังนี้

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1) ผู้อาศัยในชุมชนย่านรังสิตประกอบด้วย ชุมชนเทศบาลตำบลประชาธิปไตย อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี ชุมชนเทศบาลตำบลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกาจังหวัด ปทุมธานี และชุมชนเทศบาลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่คลองสองถึงคลองเจ็ดและลำลูกกา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะชุมชน คือ ชุมชนเกษตรกรรม ชุมชนบ้านจัดสรร ชุมชนพานิชย์ โดยทั้งหมดมี 106,710 คน

2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนรังสิต ได้แก่ เจ้าพนักงานเทศบาลเมืองรังสิต และเจ้าหน้าที่เทศบาลบึงยี่โถ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) ผู้อาศัยในชุมชนย่านรังสิตทั้งชุมชนเทศบาลตำบลประชาธิปไตย ชุมชนเทศบาลตำบลเมืองคูคต ชุมชนเทศบาลตำบลบึงยี่โถโดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจงบุคคล (simple random sampling) จำนวน 100 คน
- 2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนรังสิต ได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาลรังสิตและเทศบาลธัญบุรี จำนวน 2 คน โดยเลือกเฉพาะผู้ที่ยินดีจะให้ข้อมูลแบบสัมภาษณ์
- 3) ผู้ประกอบการธุรกิจตลาดเพื่อชุมชน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ ได้แก่

3.3.1. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ รายงาน บทความ สิ่งตีพิมพ์ กรณีศึกษาและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวความคิดในการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดโครงสร้างของข้อคำถามสำหรับสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่อำเภอ
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา
4. นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับสัมภาษณ์

สำหรับลักษณะของแบบสัมภาษณ์โดยเป็นปัญหาปลายเปิดเป็นส่วนใหญ่มาก ประกอบด้วยประเด็นในการสัมภาษณ์ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์ เช่นชื่อ อายุ ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมชุมชนและพื้นที่จัดกิจกรรมในชุมชนรังสิต

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของลักษณะทางกายภาพของตลาดชุมชน

3.3.2. แบบสอบถาม

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ รายงาน บทความ สิ่งตีพิมพ์ กรณีศึกษาและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดโครงสร้างของข้อคำถามสำหรับสร้างแบบสอบถามสำหรับประชากรในชุมชนรังสิต

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

4. วิเคราะห์แบบสอบถาม ปรับเปลี่ยน และลำดับคำถามตามความเหมาะสมแล้วนำไปทดลองสอบถามเบื้องต้น

5. ทำการวิเคราะห์คำตอบจากการทดลองสอบถามเบื้องต้น

6. คุณภาพของเครื่องมือ ด้านเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการวัดค่าสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.91 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีคุณภาพที่เหมาะสม

7. นำมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่มีรายละเอียดในแบบสอบถาม สามารถจำแนกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพฤติกรรมในการทำกิจกรรมของคนในชุมชนย่านรังสิต ประกอบด้วย 4 ตัวแปร อันประกอบด้วย

1. การรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมชุมชน
2. การเข้าร่วมทำกิจกรรมของชุมชนของคนในชุมชน
3. การทราบข่าวการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ เสียงตามสาย รถกระจายเสียงของเทศบาล โบปลิวิ และสื่อโฆษณาจากศูนย์การค้า เป็นต้น
4. การเข้าใช้สถานที่ที่ใช้ทำกิจกรรมชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ พื้นที่ว่างบริเวณห้างโลตัส สาขารังสิต ริมเขื่อนสะพานแดง หน้าหมู่บ้านรัตนโกสินทร์บริเวณที่ว่างในชุมชนศูนย์การค้าในรังสิต บริเวณวัดมุลจินดา พื้นที่ด้านหน้าที่ว่าการอำเภอธัญบุรี พื้นที่บริเวณเทศบาลบึงยี่โถ พื้นที่วัดเขียนเขต เป็นต้น

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นที่ใช้สอยในตลาดเพื่อชุมชนในย่านรังสิต ประกอบด้วย 12 ตัวแปร อันประกอบด้วย

1. ความต้องการให้พื้นที่เพื่อทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชนอยู่ในตลาดเพื่อชุมชน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรมีกิจกรรมและพื้นที่รองรับสำหรับทุกคนในครอบครัว ทุกเพศ ทุกวัย
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรมีร้านค้าที่ตอบสนองความต้องการใช้ชีวิตประจำวัน
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการในตลาดเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ ด้านสุขภาพ เช่น คลินิก สถานเอนามัย ด้านการเงิน เช่น ธนาคารด้านเทคโนโลยี เป็นต้น
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการเรียนรู้ภายในตลาดเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ สถาบันกวดวิชา ร้านขายหนังสือ ศูนย์การเรียนรู้เฉพาะทางที่ทันสมัย ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่พักผ่อนของชุมชนในตลาดเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ โรงภาพยนตร์ สวนสาธารณะ/พื้นที่สีเขียว สถานปฏิบัติธรรม เป็นต้น
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ออกกำลังกายในตลาดเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ ฟิตเนส สนามกีฬา เป็นต้น

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่กิจกรรมของชุมชนในตลาด ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ การเปิดตัวของสินค้า การจัดงานในเทศกาลและงานประเพณีต่างๆของชุมชนพื้นที่ นำเสนอผลงานของชุมชน/นักศึกษา เป็นต้น

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการด้านการติดต่อราชการในตลาดเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อยเกี่ยวกับ ไปรษณีย์ ชำระค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าประปา โทรศัพท์ทำใบขับขี่ ต่อทะเบียนรถยนต์ ทำบัตรประชาชน ติดต่อเรื่องภาษี เป็นต้น

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องประชุมของชุมชนในตลาดเพื่อชุมชน

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้าของชุมชน (otop) ในตลาดเพื่อชุมชน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งของตลาดชุมชนในชุมชนย่านรังสิตประกอบด้วย 4 ตัวแปร

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรอยู่ในพื้นที่ ของชุมชนรังสิต หรือ บริเวณที่มีชุมชนหนาแน่น

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ง่ายโดยติดเส้นทางสัญจรหลักหรือถนนรอง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรสามารถเชื่อมโยงกับศูนย์กลางชุมชนประเภทอื่นๆได้เช่น ศูนย์กีฬา ห้องสมุด เทศบาล

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตลาดเพื่อชุมชนควรสามารถเชื่อมต่อกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือสถานที่สำคัญของย่านรังสิตได้

โดยตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามในลักษณะเป็นมาตราวัด 5 ระดับ แบบ Likert scale ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.21 – 5.00	มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	มีความเห็นด้วย
2.61 – 3.40	มีความเห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	ไม่เห็นด้วย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารตลาด 1 แห่ง ด้วยตนเอง
2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 100 คน จากชุมชน 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนเทศบาลตำบลประชาธิปไตย อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี ,ชุมชนเทศบาลตำบลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกาจังหวัด ปทุมธานี และชุมชนเทศบาลตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายภาพจากกรณีศึกษา แนวคิดในการออกแบบ สถานที่ตั้งและการเข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย รูปแบบสถาปัตยกรรม กิจกรรมชุมชน พื้นที่เพื่อชุมชน และวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบและสรุปผลร่วมกัน

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมชุมชนจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองรังสิต

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้านการบริหารจัดการจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วไปประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS (statistic package for social science) ซึ่งค่าสถิติอย่างง่ายที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1) การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (percentage)

2) การหาค่าเฉลี่ย (mean)

3) การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4) การหาค่าฐานนิยม (mode)

จากการตีความหมายในทางสถิติจะทำให้สามารถทราบถึงประเด็นหลักที่ต้องการประเมินจากแบบสอบถามได้